

**Teadusuuringute mõju suurendamine ning teadusasutuste ja
kõrgkoolide institutsionaalse teadmussiirde suutlikkuse toetamine (Astra+)“**
KONSENSUSLIK HINDAMISLEHT

Projekti nimi: Teadustulemuste rakendumise edendamine akadeemilises keskkonnas teadmussiirde, äriarenduse ja innovatsioonijuhtimise oskuste parendamise kaudu (TULEVIK)

Taotleja: Tartu Ülikool

Valikukriteerium	Hinne:
<p>1. Projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele (kaal 25%)</p> <p>Projekt on kooskõlas ja toetab TAIE arengukavas kirjeldatud eesmärke, milleks on teadmussiirde ja innovatsiooni edendamine ning ettevõtluskoostöö ja lisandväärtuse loomine. TAIE arengukava eesmärk on luua sünergiat teadussüsteemi ja ettevõtlussektori vahel, et pakkuda konkurentsivõimelisi ja kestlikke lahendusi. Projekti seos strateegiate ja arengukavadega on taotluses hästi kirjeldatud. Projekt on suunatud kõigi Eesti avalik-õiguslike ja riigi kõrgkoolide töötajate teadmussiirde võimekuse tõstmisele ning omab seega TAIE arengukava eesmärkide täitmisele suurt mõju. Taotluses on kirjeldatud projekti tihedat seost rakenduskava erieesmärgi ning ASTRA+ eesmärkidega.</p> <p>Toetuse tulemusena panustatakse tulemusnäitaja „nutikat spetsialiseerumist, tööstuslikku üleminekut ja ettevõtlust toetavate oskuste „tehnilised, juhtimis-, ettevõtlusalased, rohepööret toetavad oskused omandamisele suunatud tegevuses osalenud töötajad“ sihtväärtuse 380 koolitatut, ja väljundnäitaja „nutikat spetsialiseerumist, tööstuslikku üleminekut ja ettevõtlust toetavatesse oskustesse investeerivad organisatsioonid“ sihtväärtuse 20 asutust saavutamisse. Arvestades projekti tegevust ja rahalist mahtu võiks projekti tulemusena kaetav sihtrühm olla suurem kui taotluses toodud 380 koolitatut, mida ilmselt on võimalik ka saavutada, arvestades taotluses toodud projekti jätkusuutlikkuse kirjeldust.</p>	4,0
<p>2. Projekti põhjendatus (kaal 30%)</p> <p>Projekt tugineb läbiviidud koolitusvajaduse analüüsile ning selles on välja toodud koolituse sihtrühmad ning koolitusvajadused. Projekti eesmärk on teadmussiirde, äriarenduse ja innovatsioonijuhtimise koolitusprogrammide väljatöötamine ning läbiviimine projektipartneritest ja T&A-asutustest sihtgrupile nii baas- kui edasijõudnute tasemel, millele lisanduvad ekspertkoolitused ja õppereisid. Tegevuste planeerimisse on kaasatud kõik avalik-õiguslikud ja riigi kõrgkoolid ning kuigi asutused on teadmussiirdega seotud tegevustes erineval tasemel, on arvestatud ka teiste, mitte ainult projekti juhtgruppi</p>	3,5

<p>kuuluvate asutuste soove ja vajadusi. Koolitusvajaduse analüüs on toonud välja sihtrühmad, kellele väljatöötatavad koolitused on suunatud, lisaks teadlastele ja teadmussiirde spetsialistidele on koolitused mõeldud ka nooremteaduritele ja juhtidele. Kursused on moodulite, teemade ning väljundite kaupa põhjalikult lahti kirjutatud.</p> <p>Taotluse sisuosas ei ole kirjeldatud, kui suurt osa sihtgrupist projekt hõlmab. On toodud vaid lõppnäitaja, et koolitatakse 380 inimest. Samuti ei ole infot koolitatavate praeguse taseme kohta, kui suur osa võiks osaleda juba edasijõudnute koolitustel ja kui paljud baaskoolitusel. Analüüsist selgub vaid see, mida koolitused hõlmavad, kuid mitte näiteks see, kuidas on tagatud kõikide loetletud sihtrühmade ligipääs, kuidas toimub koolitustel osalejate valik ja vajadusel sihtrühmade motiveerimine erinevatel koolitustel osalema. Koolitatavate arvud on suhteliselt väikesed, seega peaks koolituste korraldus tagama selle, et kõik sihtrühmad, kelle jaoks need koolitused on vajalikud, saaksid nendest koolitustest osa. Taotluses on mitmeid ebakõlasid, näiteks on öeldud, et rolliülesed koolitused ei ole mõjusad, kuid puudub ka analüüs, kuidas tagada suurim võimalik mõju.</p> <p>Näitajate puhul ei ole eraldi välja toodud, kas koolitatute hulka loetakse kõiki isikuid, kes on käinud kasvõi ühel õppepäeval või õppereisil või üksnes neid, kes on läbinud äriarenduse, teadmussiirde või innovatsioonijuhtide baas- või edasijõudnute kursuse. Kavandatud baas- ja edasijõudnute koolituskursused on pikad, iga kursus 9-18 päeva, mis on väga suur ajaline maht. Ei ole kirjeldatud, kas kursused on käsitletavad tervikuna või on teatud juhtudel võimalik läbida ka kindlat kursust, moodulit või teemat. Innovatsioonijuhtide baaskoolituse pikkuseks on näiteks 15 päeva, edasijõudnute puhul veel 9 päeva, ning selle sihtrühmaks on ülikoolide tippjuhid ja valdkondade juhid. Tekib küsimus, kas on arvestatud riskiga, et nii mahukas koolitus tippjuhtide ajakavasse ei pruugi mahtuda ning kuidas on kavas sihtrühma motiveerida. Analüüsimate on koolituste vajalikkus ja võimalikkus koolitusgruppe komplekteerida – kui raske on koolitustele saada doktorante või ka teisi võimalikke osalejaid, kelle osalemine oleks teadmussiirde vaates kõige mõjusam.</p> <p>Lisaks jäi silma, et kuigi riigiabiga seotud probleeme on sihtgrupid välja toonud peaaegu kõikidel meetmete ettevalmistamiseks korraldatud kaasamisüritustel, ei ole riigiabi teemat koolituste kavasse integreeritud. Koolitusvajaduse analüüsi põhjal võiks see olla seotud rahastamisvõimaluste leidmise ja taotlemise teemaga.</p>	
<p>3. Projekti kuluefektiivsus (kaal 15%)</p> <p>Kui vaadata projekti eelarvet (ligikaudu 7 miljonit eurot) ja koolitatavate arvu (380), siis ei ole tegemist kuluefektiivse projektiga. Kulu ühe koolitatava kohta on suhteliselt kõrge (18 000 eurot), kuid projektis ei ole kirjeldatud, kuidas sellise investeringuga tagatakse suurim võimalik mõju, st koolitatakse inimesi, kes enim selliseid teadmisi ja oskusi vajavad ning hakkavad neid ka rakendama. Jääb mulje, et iga teema (äriarendus, teadmussiire, innovatsioonijuhtimine) juhtülikool on pannud kokku maksimumprogrammi, mida ta on võimeline pakkuma, kuid ei ole arvestatud sihtrühmade ja nende ajalise ressursiga.</p>	<p>2,5</p>

Silma hakkab ka ruumide rentimise ja toitlustamisega kaasnevate kulude suur maht. Näiteks on ühe päeva ruumirendiks arvestatud 740 eurot ning osalejate päevaseks toitlustuskuluks 35 eurot.

Taotluses on suhteliselt napilt kirjeldatud, milline on rahvusvaheliste messide, külaskäikude, õppereiside ja väliskoolituste lisandväärtus, kuid eelarvest moodustavad need kulud peaaegu kolmandiku. Taotluses kirjeldatu põhjal tundub, et projekti rahvusvaheliste tegevuste eelarve on tugevalt ülepaisutatud, samas ei ole analüüsitud, milline on saadav kasu. Vajaduste analüüsis ei põhjendata väliskoolituste/õppereiside vajadust konkreetse koolitusvajaduse kontekstis vaid räägitakse populaarsematest sihtkohtadest seoses projekti võimalustega. Eesmärki saab täita ka läbi selle, et tuua välisesinejaid Eestisse ja seeläbi saab ka eesmärk täidetud ja koolitada enam osalejaid.

Juhtkomisjon leiab, et projekti eesmärki on võimalik täita ka väiksema hulga välislähetuste ja väliskoolitustega. Kuna taotluse täielik rahuldamine ei ole tulenevalt eelnevalt toodust põhjendatud, siis teeb juhtkomisjon rakendusüksusele ettepaneku vähendada järgnevalt toodud kuluridade eelarvet 50% võrra.

Oskuste arendamise programmi elluviimine (muud kulud 100%)	Eelarve	Vähendatud eelarve
Välislähetused	1 199 570	599 785
koolitumine (ekspertkoolitused Euroopas ja kaugemal)	632 000	316 000
KOKKU	1 831 570	915 785

4. toetuse taotleja ja partnerite suutlikkus projekti ellu viia (kaal 25%)

4,0

Projekti elluviimisesse on kaasatud kõik Eesti avalik-õiguslikud ja riigi kõrgkoolid. Projekti juhtgruppi kuuluvate asutuste võimekuses antud projekti ellu viia ja planeeritud tulemusi saavutada ei ole kahtlust, kuid kaasatud asutuste tase on ebaühtlane ning on oht, et kõik partnerid ei suuda võrdselt hästi panustada ja tegevustes osaleda. Suuremad ülikoolid on osalenud ka teadmussiirde alastes rahvusvahelistes projektides, teiste asutuste puhul on teadmussiirde tegevusi toetatud peamiselt eelmise perioodi struktuurivahendite ASTRA meetmest. Võtmeküsimus on siin, kuidas suudetakse korraldada kommunikatsioon, töökorraldus ja tööde jaotus nii, et iga osaleja saab olla aktiivselt kaasatud projekti tegevustesse ja panustada projekti õnnestumisse.

5. projekti kooskõla Eesti pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtete ja sihtidega (kaal 5%)

5,0

Taotlus on kooskõlas Eesti pikaajalise arengustrateegia sihtidega. Kõik 3 koolitusplokki (äriarendus, innovatsioonijuhtimine, teadmussiire) katavad teemasid, mis edendavad koostoimes teadus- ja arendustegevuse tulemuste kasutamist tehnoloogiate ja lahenduste väljatöötamiseks ning rakendamiseks ettevõtluses. Perspektiivis aitab see luua uusi töökohti, suurendada majanduse lisandväärtust ning aidata kaasa tugeva ja innovaatilise majanduse tekkimisele.

Eesti 2035 strateegia rõhutab kestliku arengu põhimõtteid, sealhulgas keskkonnasäästlikkust ja ressursitõhusust, see väljendub projektis TULEVIK konkreetsete teemade loogilises sissepõimimises kolme suurde koolitusplokki.	
Koondhinnang: Arvestades eelarve mahtu soovitame koolitustel osalejate mahtu suurendada, sh kaasata koolitustele rohkem doktorante.	Koondhinne (kaalutud hinnete summa): 3,68
Hindamiskomisjoni ettepanek: Juhtkomisjon teeb rakendusüksusele ettepaneku rahuldada taotlus osaliselt ning vähendada abikõlblikku summat 915 785,00 euro võrra, vähendades välislähetuste ja välismaal toimuvate ekspertkoolituste kuluridade eelarveid. Koolitavate arv ei tohi eelarve kärpimise tõttu väheneda.	

Juhtkomisjoni liikmed: Renno Veinthal, Katrin Kiisler, Eve Peeterson, Mariann Saaliste, Kati Rostfeldt, Sigrid Rajalo, Assar Luha, Tiina Laidvee

allkirjastatud digitaalselt